

ที่ สม ๐๙๐๑/ ๑๖๓

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดีชั้น ๖-๗ ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง การคุ้มครองสิทธิของนิสิตนักศึกษาในการลาไปประกอบศาสนกิจ

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ด้วยสมาคมนิสิตนักศึกษาไทยมุสลิม (ส.น.ท.) มีหนังสือถึงประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขอความเห็นตามกฎหมายสิทธิมนุษยชนเพื่อประกอบการขออนุมัติจากสถาบันการศึกษาทั่วประเทศรวม ๙๖ สถาบัน ให้นิสิตนักศึกษาสามารถหยุดเรียนหรือสอบเพื่อไปประกอบศาสนกิจในวันสำคัญทางศาสนา โดยไม่ถือเป็นวันลา ในการนี้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้ศึกษาแนวทางการส่งเสริมสิทธิในการนับถือศาสนาและประกอบพิธีกรรมของนิสิตนักศึกษาทุกศาสนา โดยจัดประชุมรับฟังความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และพิจารณาหลักสิทธิมนุษยชนและหลักกฎหมายแล้ว จึงขอเรียนความเป็นมา ข้อพิจารณา และข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ความเป็นมา

ปัจจุบันนิสิตนักศึกษามีสิทธิหยุดได้ตามวันหยุดราชการหรือวันหยุดประเพณีประจำท้องถิ่นที่ทางราชการกำหนด ซึ่งบางครั้งไม่ตรงกับวันสำคัญของศาสนาอื่น รวมทั้งมีกรณีที่วันสอบตรงกับวันสำคัญทางศาสนา ส่งผลให้นิสิตนักศึกษาต้องลาหยุดเพื่อไปประกอบศาสนกิจ หรือไม่อาจเข้าร่วมพิธีกรรมตามหลักศาสนาได้

๒. ข้อพิจารณา

๒.๑ การกำหนดวันหยุดราชการหรือวันหยุดประจำปีเป็นอำนาจของคณะรัฐมนตรี โดยพิจารณาจากวาระสำคัญต่าง ๆ ซึ่งบางกรณีเพื่อประโยชน์ในการประกอบศาสนกิจในพื้นที่และศาสนา หรือวัฒนธรรมใดเป็นการเฉพาะ ทำให้ศาสนิกชนในพื้นที่อื่นไม่สามารถไปประกอบศาสนกิจตามความเชื่อของตนในวันและเวลาเดียวกันกับพื้นที่ที่ประกาศกำหนดวันหยุด โดยไม่ลาหยุดงานหรือลาหยุดเรียนได้

๒.๒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๓๑ รับรองเสรีภาพในการถือศาสนาและการปฏิบัติหรือประกอบพิธีกรรมตามหลักศาสนาของปัจเจกบุคคลไว้อย่างเท่าเทียมกัน ในขณะที่สถานศึกษาระดับอุดมศึกษามีภารกิจจัดการศึกษาโดยเสมอภาคและต่อเนื่อง ซึ่งในการกำหนดกฎเกณฑ์ใด ๆ จำเป็นต้องคำนึงถึงหลักความเสมอภาคระหว่างศาสนาด้วย ดังนั้น เพื่อส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพในการปฏิบัติตามศาสนกิจของนิสิตนักศึกษา สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาแต่ละแห่งจึงควรกำหนดหลักเกณฑ์

/ประกัน ...

ประกันเสรีภาพในการประกอบศาสนกิจเพิ่มเติมได้เองโดยไม่ต้องให้คณะรัฐมนตรีประกาศวันหยุดราชการ เช่น กรณีประกาศมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖ เรื่องให้นิสิตและนักศึกษา muslim หยุดเรียน ที่ให้นิสิต muslim มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และนักเรียน muslim โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ทุกระดับ ทุกชั้นปี และทุกวิทยาเขต สามารถหยุดเรียนเพื่อไปประกอบศาสนกิจในวันตรุษอฎีลอัลดฮา ซึ่งเป็นวันสำคัญของศาสนาอิสลามได้ โดยไม่ถือเป็นวันลา

๒.๓ การกำหนดวันหยุดให้แก่ นิสิตนักศึกษาไปประกอบศาสนกิจควรพิจารณาจากปฏิทินวันสำคัญทางศาสนาของทางราชการ ทั้งนี้ ให้ยึดการคำนวณตามองค์การทางศาสนาที่จัดตั้งโดยรัฐบาลไทยเป็นหลัก คือ ศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ ศาสนาพราหมณ์ - ฮินดู และศาสนาซิกข์ โดยอาจกำหนดเฉพาะวันสำคัญอย่างยิ่งในแต่ละศาสนาให้เป็นวันหยุด เช่น วันตรุษอฎีลอัลดฮาหรือวันตรุษอฎีลอัลดฮาในศาสนาอิสลาม วันสมภพพระเยซูคริสต์ในศาสนาคริสต์ วันคล้ายวันประสูติหรือวันสิ้นพระชนม์แห่งศาสดาในศาสนาซิกข์ เป็นต้น

๓. ข้อเสนอแนะ

กสม. ในการประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๔๐/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๖ ได้พิจารณากรณีดังกล่าวแล้วมีมติให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๓) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) ให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงศึกษาธิการ ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย และองค์การทางศาสนาที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายไทยหรือที่ได้รับการรับรองโดยกรมการศาสนาหารือร่วมกันเพื่อกำหนดแนวทางที่เหมาะสมในการกำหนดวันหยุดเพื่อให้นิสิตนักศึกษาที่สังกัดแต่ละมหาวิทยาลัยสามารถไปประกอบศาสนกิจได้โดยไม่ถือเป็นวันลา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ผลเป็นประการใดโปรดแจ้งให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์)
ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย (พลัส)

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๑๙๒๕

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๗๒๐